

درس دهم : الگوریتم های کوانتومی جستجو

یکی از مسایلی که توسط الگوریتم های کوانتومی در زمان کوتاه تری نسبت به الگوریتم های کلاسیک حل می شوند مسایل مربوط به جستجو است. صورت مجرد یک مسئله جستجو را می توان به شکل زیر بیان کرد. مجموعه $S := \{x_1, x_2, \dots, x_N\}$ شامل N شی است. تابعی مثل $f : S \rightarrow \{0, 1\}$ روی این مجموعه تعریف شده است. می دانیم که مقدار تابع f تنها یکی از عناصر این مجموعه که آن را با w نشان می دهیم برابر با صفر است و روی دیگر عناصر مجموعه S مقدار این تابع برابر با صفر است. w یکی از x_i هاست ولی نمی دانیم که کدام یک از آنهاست. درغیاب هر نوع اطلاعات اضافه ای، تنها کاری که باید بکنیم آن است که x_i های مختلف را یک به یک به تابع بدهیم و خروجی تابع را نگاه کنیم. هرگاه خروجی تابع f برابر با یک شد می فهمیم که عنصر داده شده به تابع w بوده است. بطور متوسط می بایست تابع را $O(\frac{N}{2})$ بار بخوانیم تا بتوانیم به w دسترسی پیدا کنیم. اما با استفاده هوشمندانه ای از اصل برهم نهی و توازی کوانتومی می توان این مقدار را به $O(\sqrt{N})$ تقلیل داد که برای N های بزرگ کاهش قابل ملاحظه ای است. مسلم است که کلاس این مسئله با این ابداع تغییری نکرده است و همچنان این مسئله در کلاس مسائل چند جمله ای است، اما بدلیل نقشی که یک الگوریتم جستجو در اغلب الگوریتم های دیگری می کند، این پیشرفت اهمیت زیادی دارد. در این فصل نخست جستجو در داده های نامنظم را توضیح می دهیم و سپس به توضیح جستجو در داده های سازمان یافته می پردازیم.

۱ جستجو در داده های نامنظم

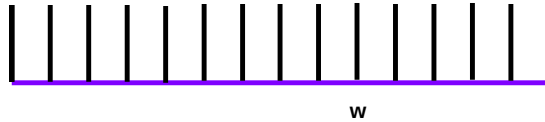
نخست دقت می کنیم که تابع f در یک مدار کوانتومی بصورت عملگر کوانتومی یکانی زیر نشان داده می شود:

$$U_f |x_i, y\rangle = |x_i, f(x_i) \oplus y\rangle. \quad (1)$$

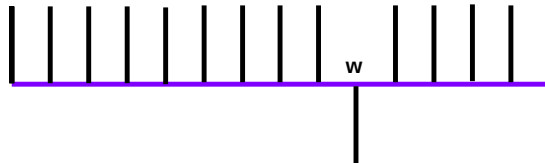
هرگاه این عملگر را روی ورودی $|x_i\rangle \otimes |-\rangle$ اثر دهیم که در آن $|-\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|0\rangle - |1\rangle)$ ، آنگاه براحتی دیده می شود که

$$\begin{aligned} U_f |w\rangle \otimes |-\rangle &= -|w\rangle \otimes |-\rangle \\ U_f |x_i\rangle \otimes |-\rangle &= |w\rangle \otimes |-\rangle \quad x_i \neq w. \end{aligned} \quad (2)$$

بنابراین روی زیرفضای اول اثر این عملگر به شکل یک انعکاس ظاهر می شود. یعنی این عملگر حالت $|w\rangle$ را به حالت $-|w\rangle$ برمی گرداند و بقیه حالات را دست نخورده باقی می گذارد. از این به بعد در بحث خود فضای دوم یعنی $|-\rangle$ را برای

شکل ۱: بیان شماتیک بردار حالت ورودی که ترکیبی خطی از همه داده های ممکن با ضرایب مساوی است.

شکل ۲: بردار حالت ورودی پس از آنکه تابع یک بار آن را خوانده است .

سادگی حذف می کنیم. در نتیجه می توان عملگر U_f را به شکل زیر نوشت :

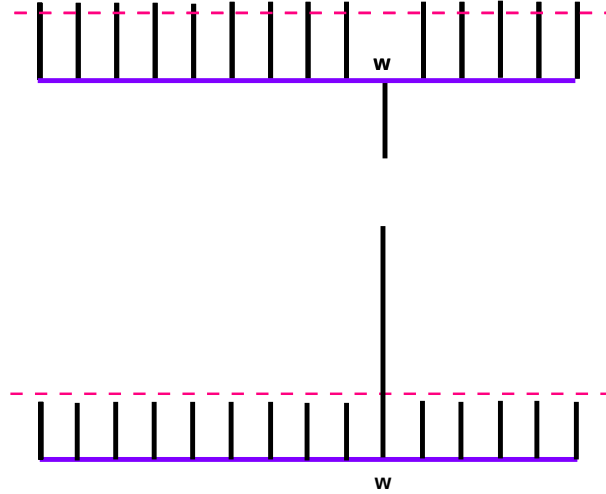
$$U_f = I - 2|w\rangle\langle w|. \quad (3)$$

در این جا تذکر این نکته مهم است که علیرغم شکل ظاهری خود عملگر U_f بدون دانستن حالت $|w\rangle$ این انعکاس را انجام می دهد زیرا این عملگر چیزی نیست جز همان عمل تابع f روی عناصر مجموعه S و یا حالات متناظر با آنها. حال فرض کنید که عملگر U_f را روی حالت

$$|s\rangle := \frac{1}{\sqrt{N}}(|x_1\rangle + |x_2\rangle + \dots + |x_N\rangle) \quad (4)$$

اثر دهیم. نخست الگوریتم گرور را به طور کیفی توضیح می دهیم. هرگاه حالت فوق را به شکل ۱ نشان دهیم بعد از اثر عملگر U_f به شکل ۲ در خواهد آمد. حال اگر این حالت را روی متوسط خودش (که روی شکل به صورت خط چین نشان داده شده و بعدا به صورت دقیق تعریف خواهد شد) انعکاس دهیم، حالت نشان داده شده در شکل ۳ بدست خواهد آمد.

می توان نشان داد که این انعکاس حول متوسط نیز یک عملگریکانی است که آن را با I_s نشان می دهیم. خواننده می تواند به راحتی تصدیق کند که بعد از چند بار خواندن تابع و انعکاس حول متوسط، یعنی بعد از چند بار اعمال عملگر $G := I_s U_f$ شکل حالت به صورتی در خواهد آمد که در آن دامنه مربوط به $|w\rangle$ نسبت به بقیه دامنه ها افزایش قابل ملاحظه ای پیدا کرده است و

شکل ۳: شکل بالا بردار حالت را قبل از انعکاس حول متوسط و شکل پایین بعد از انعکاس حول متوسط نشان می دهد. خط چین مقدار متوسط است.

در نتیجه اندازه گیری چنین حالتی به احتمال زیاد، نتیجه اش $|w\rangle$ خواهد بود. البته پس از هر بار اندازه گیری با احتمال ضعیفی ممکن است که عنصری غیر از $|w\rangle$ یافت شود که در این صورت با خوراندن آن به تابع f و بدست آمدن مقدار صفر آگوریتم دوباره از اول طی می شود. حال آنچه را که به طور کیفی گفتیم بطور دقیق بازگو می کنیم. نخست نشان می دهیم که عملگر I_s را می توان به صورت زیر نوشت :

$$I_s = I - 2|s\rangle\langle s|, \quad (5)$$

که در آن $|s\rangle$ همان حالت 4 است. برای این کار I_s را روی یک حالت دلخواه مثل $|x_j\rangle$ اثر می دهیم. باتوجه به تساوی $\langle s|x_j\rangle = \frac{1}{\sqrt{N}}$ خواهیم داشت :

$$I_s|x_j\rangle = |x_j\rangle - 2\frac{1}{\sqrt{N}}|s\rangle = |x_j\rangle - \frac{2}{\sqrt{N}}|s\rangle. \quad (6)$$

حال اگر عملگر I_s را روی $|\psi\rangle = \sum_i a_i|x_i\rangle$ اثر دهیم نتیجه عبارت خواهد بود از:

$$I_s|\psi\rangle = \sum_i a_i(|x_i\rangle - \frac{2}{\sqrt{N}}|s\rangle) = \sum_i a_i|x_i\rangle - 2\bar{a}|s\rangle \quad (7)$$

که در آن $\bar{a} := \frac{1}{N}(a_1 + a_2 + \dots + a_N)$ متوسط دامنه های حالت $|\psi\rangle$ است. حالت فوق را می توان به شکل زیر نوشت:

$$I_s|\psi\rangle = \sum_i (a_i - 2\bar{a})|x_i\rangle =: \sum_i \tilde{a}_i|x_i\rangle. \quad (8)$$

که در آن $\tilde{a}_i = a_i - 2\bar{a}$ به معنای آن است که دامنه a_i حول مقدار متوسط دامنه ها یعنی $\bar{a}$ انعکاس یافته است.

عملگر ترکیبی $G := -I_s U_f$ را به افتخار کاشف این الگوریتم عملگر گرو می خوانیم. در این قسمت می خواهیم نشان دهیم که با اثر عملگر گرو به تعداد $O(\sqrt{N})$ بار روی حالت اولیه $|s\rangle$ می توانیم به حالتی برسیم که دامنه $|w\rangle$ در آن بسیار افزایش یافته است. برای این کار در فضای حالت ها، حالت زیر را تعریف می کنیم:

$$|r\rangle = \frac{1}{\sqrt{N-1}} \left(\sum_{x_i \neq w} |x_i\rangle \right). \quad (9)$$

حال دقت می کنیم که هر دو عملگر I_s و U_f را می توان تنها بر حسب بردارهای $|w\rangle$ و $|r\rangle$ نوشت. در واقع تمام دینامیک از اول تا به آخر در زیر فضایی طی می شود که توسط این دو بردار جاروب می شوند. از آنجا که این دو بردار برهم عمودند می توانیم نمایش زیر را برای آنها انتخاب کنیم:

$$|w\rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad |r\rangle = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad (10)$$

و

$$|s\rangle = \frac{1}{\sqrt{N}}|w\rangle + \sqrt{\frac{N-1}{N}}|r\rangle = \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{N}} \\ \sqrt{\frac{N-1}{N}} \end{pmatrix}. \quad (11)$$

در نتیجه خواهیم داشت:

$$U_f = I - 2|w\rangle\langle w| = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad (12)$$

و

$$I_s = I - 2|s\rangle\langle s| = \begin{pmatrix} 1 - \frac{2}{N} & -\frac{2}{N}\sqrt{N-1} \\ -\frac{2}{N}\sqrt{N-1} & -1 + \frac{2}{N} \end{pmatrix} \quad (13)$$

در نتیجه عملگر گرو به شکل زیر درخواهد آمد:

$$G = -I_s U_f = \begin{pmatrix} 1 - \frac{2}{N} & \frac{2}{N}\sqrt{N-1} \\ -\frac{2}{N}\sqrt{N-1} & 1 - \frac{2}{N} \end{pmatrix}. \quad (14)$$

خواننده براحتی می تواند تحقیق کند که این عملگر یک عملگر متعامد است یعنی $G^t G = I$ و در نتیجه چیزی جز یک دوران در صفحه جاروب شده توسط $|r\rangle$ و $|w\rangle$ نیست. برای ادامه تحلیل، پارامتر دوران θ را به شکل زیر تعریف می کنیم:

$$\cos \theta = 1 - \frac{2}{N}, \sin \theta = \frac{2}{N} \sqrt{N-1}, \quad (15)$$

و به این ترتیب عملگر گروور به شکل زیر در خواهد آمد:

$$G = \begin{pmatrix} \cos \theta & \sin \theta \\ -\sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix}. \quad (16)$$

هرگاه روی حالت اولیه $|s\rangle$ عملگر گروور را m بار اثر دهیم یعنی اینکه آن حالت را به اندازه زاویه $m\theta$ چرخانده ایم. برای اینکه ببینیم این حالت چه مقدار به حالت مطلوب یعنی $|w\rangle$ نزدیک شده است می بایست عنصر ماتریسی $\langle w|G^m|s\rangle$ را حساب کنیم که برابر خواهد شد با:

$$\langle w|G^m|s\rangle = \frac{1}{\sqrt{N}} \cos m\theta + \sqrt{\frac{N-1}{N}} \sin m\theta. \quad (17)$$

اگر قرار دهیم

$$\cos \alpha = \frac{1}{\sqrt{N}}, \quad \sin \alpha = \sqrt{\frac{N-1}{N}} \quad (18)$$

آنگاه خواهیم داشت :

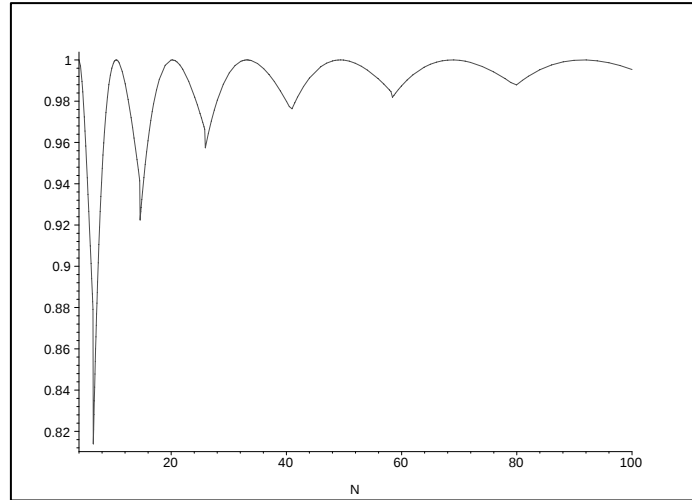
$$\langle w|G^m|s\rangle = \cos(m\theta - \alpha). \quad (19)$$

برای این که این همپوشانی به حداکثر خود برسد تقاضا می کنیم که $m \approx \frac{\alpha}{\theta}$. یک نتیجه خیلی جالب که زود می توان دریافت مربوط به حالتی است که $N = 4$ باشد. در این حالت داریم $\cos \theta = \frac{1}{2}$ و $\cos \alpha = \frac{1}{2}$ یا

$$\alpha = \frac{\pi}{3}, \quad \theta = \frac{\pi}{3}, \longrightarrow m = 1 \quad (20)$$

یعنی می توان در این حالت تنها با یک بار خواندن تابع به w آنهم با احتمال یک دست یافت. برای وقتی که N خیلی بزرگ است داریم

$$\alpha \approx \frac{\pi}{2}, \quad \cos \theta \approx 1 - \frac{\theta^2}{2} = 1 - \frac{2}{N}, \longrightarrow \theta = \frac{2}{\sqrt{N}}, \quad (21)$$

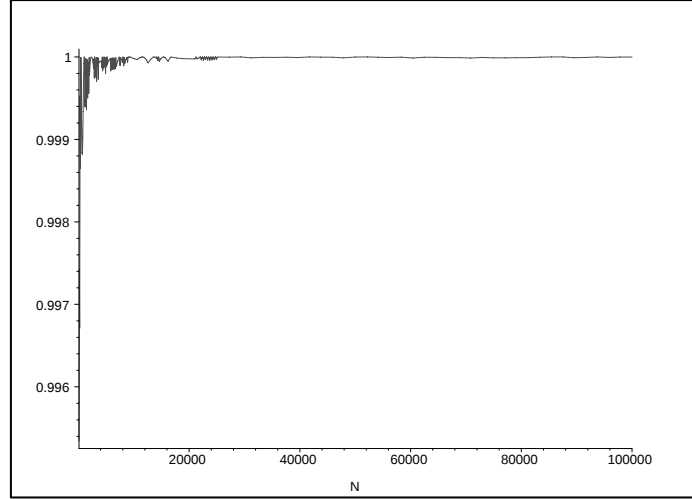
شکل ۴: احتمال یافتن یک شی در بین N با استفاده از الگوریتم گرور به عنوان تابعی از N برای $4 \leq N \leq 100$.

و در نتیجه $m \approx \frac{\pi}{4}\sqrt{N}$. به این ترتیب پس از $O(\sqrt{N})$ مرتبه می توانیم با احتمال خیلی خوب شی مورد نظر را در درون داده ها پیدا کنیم. برای اینکه این احتمال را پیدا کنیم کافی است که مقدار صحیح m یعنی $\lceil \frac{\pi}{4}\sqrt{N} \rceil$ را در عبارت 19 قرار دهیم. این احتمال برابر است با:

$$P(N) := \cos^2(\lceil \frac{\pi}{4}\sqrt{N} \rceil \cos^{-1}(1 - \frac{2}{N}) - \cos^{-1}(\frac{1}{\sqrt{N}})). \quad (22)$$

شکل های ۴ و ۵ این تابع را بر حسب N ، نشان می دهد.

هرگاه تعداد عناصر مطلوب بیش از یکی مثلاً l تا باشد، اصلاح کوچکی در استدلال بالا نشان می دهد که می توان در زمانی از مرتبه $O(\frac{\pi}{4}\sqrt{\frac{N}{l}})$ به یکی از عناصر مطلوب دست یافت. اثبات دقیق این امر را به عنوان یک تمرین به عهده خواننده می گذاریم.

شکل ۵: احتمال یافتن یک شی در بین N با استفاده از الگوریتم گرور به عنوان تابعی از N برای $100 \leq N \leq 100000$.

۱.۱ مدار کوانتومی الگوریتم گرور

در این قسمت نشان می دهیم که عملگر گرور را می توان با ترکیب تعدادی از عملگرهای یک بیتی و دوبیتی کوانتومی به نحو کارآیی ساخت.

می دانیم که $I_s = I - 2|s\rangle\langle s|$ از طرفی می دانیم که

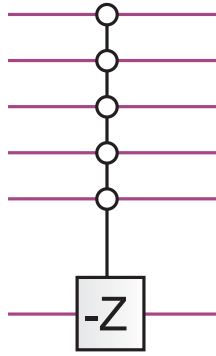
$$|s\rangle = H^{\otimes N}|0, 0, \dots, 0\rangle =: H^{\otimes N}|\bar{0}\rangle, \quad (23)$$

که در آن H عملگر هادامارد است. بنابراین می توان نوشت :

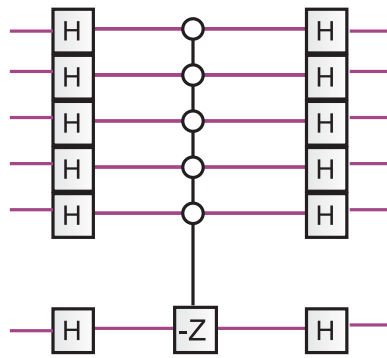
$$I_s = H^{\otimes N} I_0 H^{\otimes N} \quad (24)$$

که در آن $I_0 = I - 2|\bar{0}\rangle\langle\bar{0}|$. بنابراین هرگاه که مدار I_0 را بسازیم می توانیم از روی آن مدار I_s را بسازیم. راه ساختن مدار I_0 آن است که به شکل ماتریسی آن توجه کنیم. به عنوان مثال برای سه تا کیوبیت I_0 به صورت زیر عمل می کند:

$$\begin{aligned} I_0|000\rangle &= -|000\rangle \\ I_0|001\rangle &= |001\rangle \\ I_0|010\rangle &= |010\rangle \\ &\dots \end{aligned} \quad (25)$$

شکل ۶: مدار عملگر I_0 .

شکل ۷: مدار عملگر I_s .

پس معلوم است که I_0 یک عملگر کنترلی فاز $ControlledPhaseGate$ است که فقط وقتی دو کیوبیت اول برابر با صفر باشند عملگر $-Z$ روی کیوبیت آخر عمل می کند. مدار این عملگر و در نتیجه مدار عملگر I_s در شکل های ۶ و ۷ رسم شده است. دایره سفید به این معناست که بیت کنترلی مربوطه با مقدار ۰ فعال می شود.

۲.۱ عدم حساسیت الگوریتم نسبت به حالت اولیه

اغلب اوقات اتفاق می افتد که یک حالت مطلوب که برای منظور خاصی تهیه شده است دچار خطاهای کوچکی شده و از شکل اولیه خود فاصله گرفته است. به عنوان مثال حالت $|s\rangle$ در الگوریتم گرورمکن است با آن دقت در دسترس نباشد. می توان پرسید که اگر به جای حالت $|s\rangle$ الگوریتم گرور را با حالتی نزدیک به آن شروع کنیم چه اتفاقی می افتد و چقدر به کیفیت این

آلگوریتم آسیب می رسد. برای بررسی این موضوع فرض کنید که حالت مورد استفاده ما، حالت بهنجار زیراست :

$$|\tilde{s}\rangle = \sum_{i=1}^N a_i |x_i\rangle, \quad (26)$$

که در آن $\sum_{i=1}^N |a_i|^2 = 1$. در این صورت بازهم آلگوریتم را مثل گذشته طی می کنیم با این تفاوت که حالت $|r\rangle$ اکنون عبارت است از:

$$|r\rangle = \frac{1}{\sqrt{1-|a_w|^2}} \sum_{x_i \neq w} a_i |x_i\rangle. \quad (27)$$

طبیعی است که بازهم $\langle r|w\rangle = 0$. با همان نمایش دومولفه ای که در بخش قبلی برای بردارهای $|w\rangle$ و $|r\rangle$ داشتیم بردار حالت $|\tilde{s}\rangle$ به شکل زیر درخواهد آمد:

$$|\tilde{s}\rangle = \begin{pmatrix} a_w \\ \sqrt{1-|a_w|^2} \end{pmatrix}, \quad (28)$$

و در نتیجه خواهیم داشت

$$I_{\tilde{s}} = I - 2|s\rangle\langle s| = \begin{pmatrix} 1-2|a_w|^2 & -2a_w\sqrt{1-|a_w|^2} \\ -2a_w^*\sqrt{1-|a_w|^2} - \frac{2}{N}\sqrt{N-1} & 2|a_w|^2 - 1 \end{pmatrix}, \quad (29)$$

و از آنجا عملگر گروور به شکل زیر درخواهد آمد:

$$G = -I_{\tilde{s}}U_f = \begin{pmatrix} 1-2|a_w|^2 & 2a_w\sqrt{1-|a_w|^2} \\ -2a_w^*\sqrt{1-|a_w|^2} - \frac{2}{N}\sqrt{N-1} & 1-2|a_w|^2 \end{pmatrix}. \quad (30)$$

این عملگر یک عملگریکانی است و می توان آن را به شکل زیر پارامتر بندی کرد:

$$G = \begin{pmatrix} \cos \theta & \sin \theta e^{i\phi} \\ -\sin \theta e^{-i\phi} & \cos \theta \end{pmatrix}, \quad (31)$$

که در آن

$$\begin{aligned} \cos \theta &= 1 - 2|a_w|^2 \\ a_w &= |a_w|e^{i\phi}. \end{aligned} \quad (32)$$

براحتی می توان دریافت که

$$G^m = \begin{pmatrix} \cos m\theta & \sin m\theta e^{i\phi} \\ -\sin m\theta e^{-i\phi} & \cos m\theta \end{pmatrix}, \quad (33)$$

و در نتیجه

$$\langle w|G^m|\tilde{s}\rangle = a_w \cos m\theta + \sqrt{1 - |a_w|^2} e^{i\phi} \sin m\theta. \quad (34)$$

و باتوجه به اینکه $a_w = |a_w|e^{i\phi}$ ،

$$\langle w|G^m|\tilde{s}\rangle = e^{i\phi} \left(|a_w| \cos m\theta + \sqrt{1 - |a_w|^2} \sin m\theta \right). \quad (35)$$

حال اگر قرار دهیم $|a_w| = \cos \alpha$ ، بدست می آوریم :

$$P_m = |\langle w|G^m|\tilde{s}\rangle|^2 = \cos^2(m\theta - \alpha). \quad (36)$$

از این رابطه می توان فهمید که تعداد دفعات لازم برای نزدیک شدن P_m به یک برابری با $m \approx \frac{\alpha}{\theta}$. اما از آنجاییکه حالت $|\tilde{s}\rangle$ تنها تفاوت کمی با حالت $|s\rangle$ دارد همه دامنه های a_{x_i} از جمله a_w اندازه ای در حدود $\frac{1}{\sqrt{N}}$ دارند. در نتیجه بقیه استدلال درست مثل همان حالت قبل پیش می رود یعنی این که

$$m \approx \frac{\pi}{4} \sqrt{N}. \quad (37)$$

۳.۱ بهینه بودن آگوریتم گرور

. فرض کنید که آگوریتم جستجو را به شکل زیر تغییر دهیم. حالت اولیه رایک حالت دلخواه مثل $|\psi_0\rangle$ می گیریم و عملگر گرور را نیز در مرحله t ام با $G_t := K_t U_f$ نشان می دهیم. طبیعی است که از خواندن تابع در هر مرحله گریزی نیست و بنابراین U_f همچنان بخش اول عملگر گرور را تشکیل می دهد اما بخش دوم آن بجای انعکاس حول متوسط با یک عملگر مناسب دیگر مثل K_t که در هر مرحله نیز می تواند متفاوت با مرحله قبل باشد تشکیل شده است. هرگاه عملگرهای گرور را T بار روی حالت اولیه اثر دهیم خواهیم داشت :

$$\begin{aligned} |\psi_{w(T)}\rangle &= G_T G_{T-1} \cdots G_3 G_2 G_1 |\psi_0\rangle \\ &= K_T U_f K_{T-1} U_f \cdots K_3 U_f K_2 U_f K_1 U_f |\psi_0\rangle \end{aligned} \quad (38)$$

قضیه : هرگاه قرار دهیم

$$|\phi_T\rangle := K_T K_{T-1} \cdots K_2 K_1 |\psi(0)\rangle \quad (39)$$

آنگاه

$$\| |\psi_{w(T)}\rangle - |\phi\rangle \|^2 \leq 4 \left(\sum_{t=1}^T |\langle w | \psi_{w(t)} \rangle| \right)^2. \quad (40)$$

اثبات: برای فهم این قضیه کافی است که چند حالت ساده را بررسی کنیم تا به یک نظم کلی دست پیدا کنیم.
به ازای $T = 1$ داریم:

$$\| |\psi_{w(1)}\rangle - |\phi_1\rangle \| = \| K_1 U_f |\psi(0)\rangle - K_1 |\psi(0)\rangle \| = \| (U_f - I) |\psi(0)\rangle \| = \| 2|w\rangle \langle w | \psi(0)\rangle \| = 2|\langle w | \psi(0)\rangle|, \quad (41)$$

که در آن از یکانی بودن عملگر K_1 و هم چنین تساوی $U_f = I - 2|w\rangle \langle w|$ استفاده کرده ایم.
به ازای $T = 2$ بدست می آوریم:

$$\begin{aligned} \| |\psi_{w(2)}\rangle - |\phi_2\rangle \| &= \| K_2 U_f K_1 U_f |\psi(0)\rangle - K_2 K_1 |\psi(0)\rangle \| = \| U_f K_1 U_f |\psi(0)\rangle - K_1 |\psi(0)\rangle \| \\ &\leq \| U_f K_1 U_f |\psi(0)\rangle - K_1 U_f |\psi(0)\rangle \| + \| K_1 U_f |\psi(0)\rangle - K_1 |\psi(0)\rangle \| = \| (U_f - I) |\chi\rangle \| + \| (U_f - I) |\psi(0)\rangle \| \end{aligned}$$

که در آن $|\chi\rangle = K_1 U_f |\psi(0)\rangle$. حال می توان طرف راست تساوی آخر را به شکل زیر نوشت:

$$\begin{aligned} &\| (U_f - I) |\chi\rangle \| + \| (U_f - I) |\psi(0)\rangle \| = 2|\langle w | \chi \rangle| + 2|\langle w | \psi(0) \rangle| \\ &= 2|\langle w | K_1 U_f |\psi(0)\rangle| + 2|\langle w | \psi(0) \rangle| \\ &= 2|\langle w | \psi(1) \rangle| + 2|\langle w | \psi(0) \rangle|. \end{aligned} \quad (42)$$

با تکرار این استدلال برای T دلخواه بدست می آوریم:

$$\| |\psi_{w(T)}\rangle - |\phi\rangle \| \leq 2 \left(\sum_{t=1}^T |\langle w | \psi_{w(t)} \rangle| \right), \quad (43)$$

و از آنجا به رابطه 40 می رسم.

حال به یک نکته توجه می کنیم و آن اینکه اگر انتظار داشته باشیم که $|\psi_w(T)\rangle$ ها به ازای w های مختلف از یک دیگر تمیز پذیر باشند می بایست تشکیل یک پایه متعامد بدهند. (این نیاز از آنجا ناشی می شود که ما می خواهیم الگوریتم گرورتواند اشیای مختلف را پیدا کند.) از این خاصیت بعداً استفاده های مهمی خواهیم کرد. برای ادامه کار به دو لیم احتیاج داریم.

لم ۱: هرگاه a_1 تا a_N اعداد مثبت باشند آنگاه

$$(a_1 + a_2 + \dots + a_N)^2 \leq N(a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_N^2). \quad (44)$$

اثبات: این نامساوی چیزی نیست جز نامساوی کوشی شوارتز برای دو بردار $u = (a_1, a_2, \dots, a_N)$ و $v = (1, 1, \dots, 1)$.

لم ۲: هرگاه یک مجموعه بردارهای متعامد یکه مثل $\{|u_1\rangle, |u_2\rangle, \dots, |u_N\rangle\}$ داشته باشیم آنگاه به ازای هر برداریکه دیگر مثل $|v\rangle$ نامساوی زیر برقرار است:

$$\sum_{i=1}^N (\langle u_i | v \rangle + \langle v | u_i \rangle) \leq 2\sqrt{N}. \quad (45)$$

اثبات: کافی است که برداریکه زیر را تعریف کنیم:

$$|s\rangle := \frac{1}{\sqrt{N}}(|u_1\rangle + |u_2\rangle + \dots + |u_N\rangle), \quad (46)$$

و نامساوی کوشی شوارتز را برای این بردار و بردار $|v\rangle$ بنویسیم. بدست می آوریم

$$|\langle v | u_1 \rangle + \langle v | u_2 \rangle + \dots + \langle v | u_N \rangle| \leq \sqrt{N}. \quad (47)$$

امامی دانیم که برای هر عدد مختلط a

$$a + a^* = 2 \operatorname{Re}(a) \leq 2|a|, \quad (48)$$

بنابراین با ترکیب این نامساوی با نامساوی قبلی به رابطه ی 45 می رسیم. این لم را به شکل زیر نیز می توان بازنویسی کرد:

$$\sum_{i=1}^N |||u_i\rangle - |v\rangle||^2 \geq 2N - 2\sqrt{N}. \quad (49)$$

ادامه دارد.....